

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.1.10.
COM(2016) 822 final

2016/0404 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztéről

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2016) 462 final}

{SWD(2016) 463 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A mélyebb és tisztességesebb belső piac megteremtése a Bizottság számára kiemelt fontossággal bír: „[...] hogy a növekedést és a munkahelyteremtést előmozdító szakpolitikákat helyezzen a politikai napirend középpontjába”¹. Az Európai Tanács úgy vélte, hogy „egy mélyebb és tisztességesebb egységes piac kialakítása elengedhetetlen az új munkahelyek teremtéséhez, a termelékenység előmozdításához, valamint a befektetések és az innováció számára vonzó környezet kialakításához”². A szakmai szolgáltatásoknak az uniós gazdaságban betöltött jelentős szerepét nem lehet túlértékelni, és számos tanulmány bizonyítja, milyen kiaknázatlan előnyök léteznek a szolgáltatások egységes piacának továbbfejlesztése terén.

Uniók szintű, harmonizált követelmények hiányában a szakmai szolgáltatások szabályozása továbbra is a tagállamok előjoga. Minden tagállam maga dönti el, hogy szükség van-e beavatkozásra, illetve arra, hogy valamely szakmához való hozzáférésre, illetve annak gyakorlására vonatkozóan szabályokat és korlátozásokat írjon elő, amíg tiszteletben tartják a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét és az arányosság elvét. Az esetek többségében a szabályozás indokolt, sőt üdvözlendő, például az egészségügyi és biztonsági kérdések terén. Annak érdekében azonban, hogy a szabályozás megfeleljen a céljának, és ne teremtson indokolatlan terheket, alapos megfontolás tárgyát kell, hogy képezze, hogy teljes mértékben értékelni lehessen annak az érdekelt felekre és a szélesebb üzleti környezetre gyakorolt hatását. Összhangban a Bizottság foglalkoztatási és növekedési prioritásaival, az optimális szabályozási környezet biztosítása kulcsfontosságú. Ebből kifolyólag az egységes piac stratégiája³ keretében bejelentették, hogy egy előzetes „arányossági teszt” bevezetésére irányuló lépésekre kerül sor a szakmai szolgáltatások szabályozásának megreformálása során.

A munkához való jogot – a választott szakmai tevékenység szabad gyakorlása, illetve a vállalkozás szabadsága értelemben – az Európai Unió Alapjogi Chartája írja elő. Az Unió egységes piacának legfontosabb előnyei magukban foglalják a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadságát. Ezen szabadságok korlátozásainak leküzdése különösen megterhelő a kkv-k számára. Ezt figyelembe véve a szabályozási intézkedéseket megfelelően indokolni kell, amelyre egy alapos arányossági értékelés révén kerül sor.

„Szabályozott szakmák”: azon tevékenységek, amelyek esetében egy konkrét szakmai képzés szükséges, és amely szakmák jelen vannak a gazdaság valamennyi ágazatában. Idővel az egyes tagállamokban különböző, a régóta fennálló hagyományokat tükröző előírások kerültek bevezetésre, akár állami szabályozás, akár a szakmai szervezetek által történő önszabályozás formájában. Általában alapos indoka volt a szabályozásnak az alapvető közérdekű célok megóvásának szükségessége folytán, és ez értéket teremt a társadalom számára, például azáltal, hogy tisztázza azon szaktudást, képzést és kompetenciákat, amelyekkel a szakembereknek rendelkeznie kell, így biztosítva a polgárok védelmét. A nem megfelelő szabályozás azonban terheket ró a szakemberekre, az üzletmenetre és a

¹ https://ec.europa.eu/priorities/index_en.

² <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/06/28-euco-conclusions/>.

³ https://ec.europa.eu/growth/single-market_en.

fogyasztókra. Ilyen terhek lehetnek többek között az aránytalan képesítési követelmények, a fenntartott tevékenységek széles köre, kötelező tagság a szakmai szervezetekben vagy egyéb intézkedések. Ebben a tekintetben a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a szakmák nemzeti szabályozása és bármilyen, a szakmai képesítésre vonatkozó követelmény – még akkor is, ha ezeket mindennemű hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazták – alkalmas arra, hogy akadályozza vagy kevésbé vonzóvá tegye az uniós polgárok és a vállalatok számára a Szerződés⁴ által részükre garantált alapvető szabadságok gyakorlását. A Bíróság azt is kimondja, hogy az a tény, hogy az egyik tagállam kevésbé szigorú szabályokat ír elő, mint egy másik tagállam, nem jelenti azt, hogy ez utóbbi szabályai aránytalanok és az uniós joggal összeegyeztethetetlenek lennének. A tagállamok dolga eseti elbírálás alapján eldönteni – figyelembe véve az adott szakma szabályozási környezetének egészét –, hogy szükséges-e korlátozásokat életbe léptetni az adott szakmai tevékenységekhez való hozzáférés, illetve azok gyakorlása tekintetében, és mely korlátozások a leginkább alkalmasak a közérdekkel kapcsolatos sajátos megfontolások kezelésére.

2013-ban a 2013/55/EU irányelv módosította a szakmai képesítések elismeréséről szóló 2005/36/EK irányelvet, azzal a céllal, hogy a szabályozott szakmák terén modernizálja az uniós jogot. Bevezetett továbbá egy átláthatósági és kölcsönös értékelési folyamatot a tagállamok között az összes szabályozott szakma tekintetében. Az érintett illetékes hatóságok által a kölcsönös értékelési folyamat során benyújtott információk alapján úgy tűnik, hogy egy ilyen felmérés elvégzése számos tagállam számára kihívást jelentett⁵. Az a tény, hogy az értékelések többségéből hiányzott a megfelelő indoklás azt sugallja, hogy létezik egy mögöttes probléma, amely a szabályozás szükségességének és annak a tágabb üzleti környezetre gyakorolt hatásának értékelési módját érinti. A kölcsönös értékelési folyamat során fény derült arra, hogy a szabályozói döntések jelenleg nem mindig megalapozott és objektív, illetőleg nyílt és átlátható módon elvégzett elemzésen alapulnak. Továbbá, a mélyebbre ható megbeszélések és a Bizottság által ez idáig nyújtott iránymutatás ellenére, ez nem akadályozta meg, hogy az azóta eltelt időszakban objektív és átfogó elemzés nélkül új korlátozó intézkedéseket vezessenek be. A tagállamok arányossági értékelés nélkül, vagy igencsak felszínes arányossági értékelést követően, új szabályozásokat vezettek be, például a jogi szakma gyakorlására vonatkozóan, illetőleg új tevékenységek fenntartását vezették be vagy bővítették a fenntartott tevékenységek körét, például az adótanácsadók vagy az idegenvezetők esetében.

A szakmák szabályozásának jelenlegi, egyenetlen ellenőrzése az Unióban negatív hatást gyakorol a szolgáltatásnyújtásra és a szakemberek mobilitására. Az egyes tagállamok önálló fellépése nem biztosít egy koherens uniós jogi keretet a tervezett nemzeti szabályozás arányosságának értékelésére és azon meglévő problémák kezelésére, melyekkel a nemzeti hatóságok szembesülnek. A fellépés legfontosabb céljait – vagyis az alkalmazandó kritériumok egyértelműbbé tételét, a megbízhatóság, az átláthatóság és az összehasonlíthatóság erősítését a tagállamok között, továbbá annak biztosítását, hogy a szabályokat azonos módon alkalmazzák, megakadályozandó az egységes piac további terhelését és felaprózódását – annak léptéke és hatásai folytán uniós szinten sikerebben lehetne elérni, egy valamennyi tagállamban és összehasonlítható módon alkalmazott, közös, uniós szintű értékelési mechanizmus bevezetése révén. Tekintettel a szakmák szabályozásának gyakori változásaira, uniós szintű fellépés híján fennáll annak a veszélye,

⁴ lásd a C-340/89 sz. Vlassopoulou-ügyet és C-55/94 sz. Gebhard-ügyet.

⁵ Részletesebb magyarázat a csatolt hatásvizsgálatban található. Közel egy évvel az átültetést követően az arányossági értékelések körülbelül egyharmadát még mindig nem végezték el. A beérkezett értékelések mintegy 70%-ában az a döntés született, hogy az elvégzett kevésbé fejlett értékelések alapján fenntartják a jelenlegi helyzetet.

hogy a szakadék azon országok között, amelyek már jelenleg is helyes szabályozási gyakorlatokat alkalmaznak, és mielőtt szabályozás életbe léptetéséről döntenének, megfelelően értékelik az arányosságot,⁶ illetve amelyek nem így járnak el, tovább fog nőni, így növelve a szabályozás minősége terén fennálló eltéréseket. Ez végső soron negatív hatással van a szakmákhoz való hozzáférésre, illetőleg hátrányos következményekkel jár a fogyasztók és a gazdaság számára egyaránt.

A probléma kezelése érdekében a Bizottság az egységes piaci stratégia keretében bejelentett egy olyan arányossági tesztre irányuló kezdeményezést, amely a tagállamok által a szakmákra vonatkozó nemzeti szabályozások elfogadását, illetve módosítását megelőzően használandó. Számos lehetőség kínálkozik a tagállamok növekedésének és munkahelyteremtésének elősegítésére a szabályozott szakmák átláthatóságának fokozása, és bármely új szabály elfogadása előtt egy alaposabb arányossági elemzés elvégzése révén, miközben ezzel egyidejűleg a tagállamok reformokat hajtanak végre a szabályozott szakmák terén a követelmények korszerűsítése érdekében. Ahogyan az e javaslatához csatolt hatásvizsgálatban szerepel, számos tanulmány rámutat, hogy a nem megfelelő szabályozási döntések alkalmasak arra, hogy a piacra jutás korlátozása révén torzítsák a versenyt, és ily módon jelentős számú elvesztett foglalkoztatási lehetőséget és magasabb fogyasztói árakat eredményezzenek, továbbá akadályozzák a szabad mozgást. Egy tudományos tanulmány szerint csak a munkahelyteremtés terén mintegy 700 000 új munkahelyet⁷ lehetne teremteni az Unióban a szükségtelen és aránytalan szabályozások kezelése révén.

Az arányossági teszt ezért úgy lett kialakítva, hogy támogassa a jobb szabályozási gyakorlatokat, és végső soron azok eredményeit. Ez a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésre, illetve azok gyakorlására vonatkozóan újonnan bevezetett vagy felülvizsgált követelményekre vonatkozik. Az arányossági teszt konszolidálja a Bíróságnak a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést, illetve azok gyakorlását korlátozó követelmények arányosságával kapcsolatos ítélkezési gyakorlatát, ugyanakkor a tagállamokra hagyja annak eldöntését, hogy mit és hogyan kívánnak szabályozni, amely döntés tényeken alapszik, és ezt egy alapos, átlátható és objektív értékelés előzi meg. Ez teljes mértékben figyelembe veszi az egyes szakmáknak és azok szabályozási környezetének sajátosságait. A szakemberek, a fogyasztók és a közigazgatási szervek számára e kezdeményezés előnyei nagyrészt abból a tényből fakadnak, hogy a szakmák jobb szabályozását biztosítaná az aránytalan szabályok elfogadásának megakadályozásával. E javaslat célja nagyrészt a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatának kodifikációja. Ezen ítélkezési gyakorlattól való eltávolodás kiüresítené a javaslatot. Ha a javaslat kiüresedne, a Bizottság visszavonhatja azt.

Egy uniós irányelv jelentősen megkönnyítené a tagállamok azon kötelezettségét, hogy eleget tegyenek az arányosság elvének, és garantálná, hogy a tagállamok a szabályozás minden szintjén egyenértékű módon hajtsák végre az arányossági tesztet, az egységes piac felaprózódásának elkerülése érdekében.

A kezdeményezés célja az egyértelműség és az objektív, megbízható és átfogó arányossági tesztek előmozdítása, a fokozott bizalom és innováció érdekében, a szakmák nemzeti szabályozásának rendszeres felülvizsgálata révén. E fellépés hátterében nem csupán az a cél

⁶ A Világbank rendszeres gazdasági jelentése, 2016 ősz: Growth, Jobs and Integration: Services to the Rescue [Növekedés, foglalkoztatás és integráció: a szolgáltatások mentőöv szerepe], <http://www.worldbank.org/en/region/eca/publication/eurer>.

⁷ “Measuring Prevalence and Labour Market impacts of Occupational Regulation in the EU” [A szakmák szabályozásának előfordulása és munkaerő-piaci hatásai az EU-ban], Maria Koumenta, Queen Mary University of London, és Mario Pagliero, Collegio Carlo Alberto Torino.

rejlük, hogy támogassa a tagállamokat e közös célok elérésében, hanem az is, hogy ez egy strukturált, korszerűbb módon valósuljon meg, enyhítendő a tagállamok adminisztratív terheit.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javaslat összhangban van a 2005/36/EK irányelv hatályos rendelkezéseivel és kiegészíti azokat.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javaslat összhangban van a Bizottság által annak egységes piaci stratégiájában meghatározott prioritásokkal, valamint a növekedésnek és munkateremtésnek, a szakemberek szabad mozgása biztosításának, a vállalkezési környezet javításának és a fogyasztók számára választási lehetőségek teremtésének uniós céljaival.

Egy másik, az egységes piac stratégiája keretében bejelentett fellépés a sajátos igényekre vonatkozó rendszeres iránymutatás. E kezdeményezés célja azon problémák országokénti és szakmákénti azonosítása, amelyek esetében a szabályozási keret megreformálása gazdaságilag előnyös lenne, és amely alapján a Bizottság javasolni fogja a tagállami szintű fellépést. Ez a két fellépés kiegészíti egymást abban az értelemben, hogy az arányossági teszt a tervezett szabályozás arányosságának értékelése során használatos kritériumok egy általános keretét hozza létre, az alkalmazás kezdetére vonatkozó záradékot vezet be, míg a reformigényekre vonatkozó rendszeres iránymutatás konkrét, egyes szakmákban vagy ágazatokban meglévő rendelkezések kapcsán azonosított kérdésekre fog összpontosítani.

A jelen javaslat összhangban van a szolgáltatási irányelv szerinti bejelentések javítására irányuló kezdeményezéssel, és kiegészíti azt. Míg az utóbbi kiegészíti a korlátozásokra vonatkozóan meglévő, a szolgáltatási irányelv szerinti bejelentési eljárást, a jelen javaslat egyértelművé teszi azon kritériumokat, amelyeket a tagállamoknak alkalmazniuk kell a szakmákat szabályozó és a szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelv hatálya alá tartozó nemzeti törvényjavaslatok arányosságának értékelésekor. A szakmák nemzeti szabályozásának egyes követelményei (például a jogi formára vagy részesedésre vonatkozó követelmények) mind a szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelv, mind pedig a szolgáltatási irányelv hatálya alá esnek. Ilyen esetekben az arányosság értékelése az e javaslatban előírt szabályokat követné, és a szolgáltatási irányelv szerinti bejelentési eljárás során biztosítandó tájékoztatásnak ezen értékelésen kellene alapulnia, illetőleg azt tükröznie. Ezen jogi aktusok egységessége biztosított, és e javaslat nem vezet be új bejelentési eljárásokat.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javaslat az EUMSZ 46. cikkére, 53. cikkének (1) bekezdésére, valamint 62. cikkére épül.

Az EUMSZ-nek a személyek szabad mozgására és a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó cikkei alapján az Európai Uniónak joga van fellépni a szakmák szabályozása területén a belső piac céljainak elérése érdekében. Különösen az EUMSZ 46. cikke különös rendelkezések elfogadását írja elő a munkavállalók szabad mozgása terén. Az 53. cikk (1) bekezdése írja elő a gazdasági tevékenységek önálló vállalkozóként történő megkezdésére és folytatására vonatkozó irányelvek kiadását, a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlására vonatkozó jogi aktusok pedig az EUMSZ 62. cikkén alapszanak.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A szubszidiaritás elve szerint az EU csak akkor cselekszik, ha a tervezett fellépés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ha a célokat uniós szinten jobban el lehet érni. A kölcsönös értékelés során szerzett információk tanúsága szerint az alkalmazott kritériumok és az értékelések intenzitása jelentős eltéréseket mutatnak az egyes tagállamok között. A szakmák szabályozása arányosságának jelenlegi egyenlőtlen ellenőrzése Uniószerthe, és az ebből adódó hatások jelentős hatást gyakorolnak az EU tágabb értelemben vett gazdaságára, a szolgáltatásnyújtásra, valamint a szakemberek mobilitására. A függetlenül végzett és a Bizottság által megrendelt tanulmányok egyaránt azt mutatják, hogy az aránytalan szabályozás negatív hatással bír a munkahelyteremtésre, a növekedésre, a fogyasztók választási lehetőségeire, az árakra, az innovációra, a beruházásokra és a kereskedelemre⁸. Ezenkívül láttuk azokat az előnyöket, amelyeket a szabályozás megreformálására irányuló lépések hozhatnak, és amelyekről ezen felül megállapítottuk, hogy nincs közvetlen hatásuk a jogos közérdekek védelmére:

- Olaszországban a 2006-os Bersani-reform új piaci belépőket eredményezett, amely a fiatal gyógyszerészek magasabb általános foglalkoztatásához vezetett⁹.
- Lengyelországban az ügyvédek érintő reform eredményeként, amely a szakmához való hozzáférésre vonatkozóan objektív szabályokat vezetett be, 2005 és 2015 között csaknem háromszorosára emelkedett az ügyvédek száma, és csaknem megduplázódott a jogi tanácsadók száma, anélkül, hogy ez hátrányos hatással lett volna a bérekre és a minőségre¹⁰.
- Görögországban a reformok alacsonyabb árakat eredményeztek a 2011-ben életbe lépett reform által liberalizált területeken, vagyis az ingatlanügynökök, jogi szakemberek, könyvelők, adótanácsadók és gyógytornászok szolgáltatásait igénybe vevő fogyasztók számára. A liberalizáció előtti éves átlagos adatokkal összehasonlításban 2014-ben több mint kétszeresére nőtt az új közjegyzői, könyvvizsgáló, idegenvezetői és okleveles értékbecslő vállalkozások száma¹¹.

Az egyes tagállamok elszigetelt fellépése ugyanakkor nem biztosít egy koherens uniós jogi keretet a nemzeti szabályozás arányosságának értékelésére és azon meglévő problémák kezelésére, melyekkel a nemzeti hatóságok szembesülnek. Ezért a fellépés célkitűzéseit, nevezetesen az arányossági értékelések megbízhatóságát és összehasonlíthatóságát, annak léptéke és hatásai miatt uniós szinten sikeresebben el lehetne érni egy valamennyi tagállamban hasonló módon alkalmazott, közös uniós szintű értékelési mechanizmus

⁸ Lásd például: COM(2013)676; „The Cost of Non-Europe in the Single Market for services” [Az „Európa-nélküliség” költségei a szolgáltatások egységes piacán], az Európai Parlament Kutatáshozigazalata, 2014; „Estimation of service sector mark-ups determined by structural reform Indicators” [A szolgáltatási szektor strukturális reform által meghatározott felárainak becslésére szolgáló mutatók], Európai Bizottság, 2015; „Regulatory heterogeneity as obstacle for international services trade” [A szabályozás heterogenitása mint a szolgáltatások nemzetközi kereskedelmének akadály], H. Kox, A. Lehour, 2005; „The discriminatory effect of domestic regulations on international services trade: evidence from firm-level data” [A szolgáltatások nemzetközi kereskedelme nemzeti szabályozásának megkülönböztető hatása: a vállalati szintű adatok tanúsága], Európai vállalatok a globális gazdaságban (EFIGE), 2012; „Business services – Assessment of Barriers and their Economic Impact” [Üzleti szolgáltatások – a korlátok és gazdasági hatásuk értékelése], Európai Bizottság, 2015; „The Economic Impact of Professional Services Liberalisation” [A szakmai szolgáltatások liberalizációjának gazdasági hatása], Európai Bizottság, 2014, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/2014/pdf/ecp533_en.pdf.
http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=9018.

⁹ Ugyanott.

¹⁰ Ugyanott.

¹¹ Ugyanott.

bevezetése révén. A nemzeti jog ezért tükrözné a javasolt fellépésben meghatározott kritériumokat, amelyet a nemzeti hatóságoknak figyelembe kellene vennie a szakmák nemzeti szabályozása arányosságának értékelésekor.

Egy uniós megközelítés tehát – egy, a szabályozott szakmák terén fennálló akadályok értékelésére szolgáló, átlátható és kiszámítható jogi keret létrehozása által – lehetővé tenné a nemzeti hatóságok számára átfogó és összehasonlítható arányossági ellenőrzések végrehajtását. Az Európai Tanács e területen ismételten fellépést sürgetett. 2015 februárjában az Európai Tanács kifejezte az iránymutatás iránti igényét¹². Ezt követően a Tanács üdvözölte az arányossági teszt beépítését az egységes piac stratégiájába, leszögezve, hogy „ismételten hangsúlyozza, hogy az egységes piac az európai fejlődés és munkahelyteremtés legfőbb motorja, és kulcsszerepet játszik a beruházásokban és Európa versenyképességének növelésében. Hangsúlyozza, hogy az egységes piac erősítése és elmélyítése sürgős és ambiciózus fellépést követel meg mind uniós, mind nemzeti szinten olyan konkrét és gyakorlatias eredmények elérése érdekében, amelyek a fogyasztók és a vállalkozások – különösen a kkv-k – közvetlen hasznára válnak”¹³. Legutóbb 2016 júniusában a Tanács felszólította a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket annak érdekében „hogy erőteljesen törekedjen a szabályozás javítására”¹⁴.

• Arányosság

E javaslat összhangban áll az EUSZ 5. cikke (4) bekezdésében meghatározott arányosság elvével. A kiválasztott szakpolitikai lehetőség célja megtalálni a megfelelő egyensúlyt a közérdekű célok és a szolgáltatások minőségének biztosítása között, egyrészt megkönnyíteni a szakemberek számára a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést, illetve azok gyakorlását, másrészt biztosítani a fogyasztók számára a szélesebb választási lehetőséget. E javaslat tiszteletben tartja az arányosság elvét, mivel a megoldások költséghatékonyságot vonnak maguk után, és csökkentik az állami közigazgatásra rótt általános terhet, mivel egyértelmű kritériumokat állapít meg a szakmák szabályozása arányossági értékelésének elvégzésére vonatkozóan, és a felesleges jövőbeli intézkedések végrehajtása által előidézett terhek megakadályozására irányul. Egy arányossági teszt elvégzésének adminisztratív terheit már a szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelv 2013-as felülvizsgálata keretében értékelték. Ezen értékeléssel összhangban a jövőbeli szabályozási előírások tekintetében arányossági vizsgálatot előíró jelenlegi javaslatból eredő költségek csak korlátozott hatást gyakorolhatnak¹⁵. E hatás kissé erőteljesebb lehet azon tagállamok esetében, amelyek jelenleg nem felelnek meg az irányelv végrehajtásának. Ugyanakkor várhatóan összességében pozitív hatással lesz az adminisztratív költségekre, mivel a továbbfejlesztett rendszer eredményeként kevésbé valószínű, hogy a tagállamoknak jogsértési eljárásokkal kell szembenéznie. A Bizottságnak szándékában áll, hogy együttműködjék a tagállamokkal, tovább segítendő őket ezen irányelv végrehajtásában, és azzal a céllal, hogy tovább korlátozza a költségeket. A javaslat nem lépi túl a kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket, és ténylegesen a legjobban illeszkedik e célokhoz. A kölcsönös értékelés az iránymutatásban kijelölt útvonalat követte, rávilágított, hogy milyen kevés a bizonyíték arra, hogy a szabályozási döntések jelenleg megalapozott és objektív, illetve nyílt és átlátható módon elvégzett elemzésen alapszanak. Közel három évvel a kölcsönös értékelés útjára indítását követően az arányossági vizsgálatok mintegy egyharmada még nem került benyújtásra, és a beérkezettek körülbelül

¹² A Bizottság egységes piacra irányuló szakpolitikával kapcsolatos következtetései, 2015. március 2-3. <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6197-2015-INIT/en/pdf>.

¹³ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6622-2016-INIT/en/pdf>.

¹⁴ <http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2016/06/28-29/>.

¹⁵ Lásd a kísérő hatásvizsgálatot

70%-a az a következtetést vonja le, hogy az azt kísérő gyenge arányossági teszt ellenére is fenntartják a jelenlegi szabályozási helyzetet. Mindemellett a szakmák terén magas a szabályozás módosításának aránya, és a Bizottság tisztában van azzal, hogy továbbra is törekszenek új szabályozási terheket róni a szakemberekre anélkül, hogy elvégeznék az ilyen terhek szükségességének, értékének vagy hatásának megfelelő, előzetes, arányosságon alapuló elemzését.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A választott jogi aktus az új irányelv, amely bizonyos fokú rugalmasságot biztosít a tagállamok számára az átültetés és végrehajtás tekintetében, hogy képesek legyenek megragadni az arányosság elvének jogi lényegét és sokoldalú jellegét. Az irányelv az elérendő célokat illetően kötelező, és így megfelelő eszköz az egységes belső piac megvalósításához a munkavállalók szabad mozgása, valamint a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadsága tekintetében. Mivel ezek az Európai Unió céljai is, a Szerződés szintén támaszt jogi elvárásokat a tagállamok felé, így bár továbbra is tagállamok hatáskörében marad annak eldöntése, hogy kívánnak-e szabályozni egy adott szakmát vagy sem – és ha igen, milyen módon –, ennek a jogosság, az arányosság és szükségesség keretein belül kell maradnia.

A hatásvizsgálat teljes mértékben leírja a szakmák szabályozásánál tapasztalható probléma fontosságát és a szükségtelen szabályozás által a tágabb értelemben vett európai gazdaságra gyakorolt hatásokat, valamint kiemeli, hogy a tagállamoknak milyen problémákkal kell szembenéznie a helyzet megfelelő megoldása során. Egy irányelv lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a saját létező jogalkotási eljárásaikba beillesszenek egy átfogó arányossági értékelést, és mivel a Bizottság egyetlen módszer végrehajtását sem teszi kötelezővé, ez lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy egy olyan mérlegelési szint mellett működhessenek, amely kellő teret biztosít a saját rendszereiknek, anélkül, hogy hatással lenne az irányelv végső céljára, vagyis egy összehasonlítható, átlátható, megbízható, objektív és tényeken alapuló döntéshozatali folyamat megvalósítására. Ezen okok miatt a Bizottság úgy ítélte meg, hogy egy irányelv a leginkább megfelelő és hatékony válasz.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A 2013-ban történt jelentős felülvizsgálatát megelőzően a 2005/36/EK irányelv a szakemberek szabad mozgását megkönnyítő folyamat meglévő hiányosságai tekintetében átfogó értékelés tárgyát képezte. Ezekre a megállapításokra alapozva a 2005/36/EK irányelvet módosító 2013/55/EU irányelv – egyéb követelmények mellett – bevezette a tagállamok számára a szakmai szabályozás arányosságának értékelésére irányuló kötelezettséget. Ezen értékelések alapján, az 59. cikk (9) bekezdése értelmében, a Bizottság várhatóan 2017 januárjáig benyújtja az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz a szakmák nemzeti szabályozásának áttekintésére és tagállamok által elvégzett arányossági felmérésekre vonatkozó végleges megállapításait, indokolt esetben a további kezdeményezésekre vonatkozó javaslatok kíséretében. E javaslat nem az irányelv egy átfogó értékelésének eredménye, mivel annak felülvizsgálatára csak nemrégiben került sor, hanem a Bizottság értékeléseiből ered, és – a Bizottság értékeléseiből levont következtetesként – a 2013/55/EU irányelv 59. cikkének (9) bekezdésében előrevetített nyomon követési kezdeményezések

része. Egy további javaslat lehetősége ezért a nyomon követési lépések részeként került előirányozásra, az új rendelkezések végrehajtásának és hatékonyságának javítása érdekében.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

2016. május 27. és augusztus 22. között nyilvános konzultációra került sor. Összesen 420 válasz érkezett. Ezek magukban foglalják a magánszemélyek, a szabályozott szakmákat űző szakemberek, a szakmai szervezetek, a szabályozó szervek, a kormányzati hatóságok, valamint a tudományos szakemberek által benyújtott véleményeket. Az érdekelt felek igen széles körben egyetértettek abban, hogy az arányossági tesztek tekintetében uniós szintű fellépés szükséges az áttekinthetőség és egy közös megközelítés megvalósítása érdekében. A válaszadók különböző demográfiai kategóriáinak többsége támogatta egy kötelező megoldás (irányelv) bevezetését – a felhasználók, a nagy- és kisméretű szolgáltatók egyaránt, valamint a hatóságok és a szakszervezetek is egyöntetűen támogatták a javaslatot. Egyes szakmai szervezetek kevésbé pozitívan nyilatkoztak. Pontosabban, a német és az osztrák kézműves ágazatban 100 különböző, kézműveseket tömörítő szervezet azonos, szervezett választ adott, amelyben elutasították bármely uniós szintű fellépés elképzelését, történjen ez akár egy irányelv, akár az iránymutatási megközelítés útján. Úgy döntöttünk, hogy a konzultáció eredményeinek összevetése során megtartjuk a szervezett választ¹⁶, és így még mindig képesek leszünk megőrizni javaslatunk többségi támogatását. Ezen túlmenően a konzultáció rámutatott a fellépés szükségességére, mivel nem csak az Unióban, hanem az egyes tagállamokon belül is feltárt az elemzés megközelítése terén fennálló különbségeket. Megállapította, hogy nem egyértelmű bármely analitikai és arányosságon alapuló elvárás megléte a szabályozás kidolgozása során, valamint hogy a konzultáció és az átláthatóság megközelítése szorványos.

Az eredmények összefoglalása a következő internetes címen érhető el: http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/.

Ezen túlmenően a Bizottság által 2016. május 18-án tartott magas szintű konferencia lehetővé tette a további eszmecserét.

Ezeket a kérdéseket a tagállamokkal is megvitatták a magas szintű munkacsoport 2016. május 3-i és 2016. november 10-i ülésén.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A szabályozott szakmáknak a tagállamok által – a Bizottsággal együttműködésben – elvégzett kölcsönös értékelésének eredményei hozzájárultak e javaslat előkészítéséhez.

Az OECD tanulmányai azt mutatják, hogy a munkaerő mobilitása az egyik kulcsfontosságú meghatározó tényezője a termelékenységnek, amely fokozza a gazdasági növekedést¹⁷. A Bizottság továbbá megrendelte gazdasági tanulmányok elkészítését a kiválasztott szakmákhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályozási követelmények terén végrehajtott reformok hatásának vizsgálatára négy különböző országban: Németország, Görögország, Olaszország és az Egyesült Királyság¹⁸.

¹⁶ Ilyen esetekben az elfogadott gyakorlat az, hogy a szervezett válaszokat egyetlen válaszként veszik figyelembe.

¹⁷ <http://www.oecd.org/eco/growth/OECD-2015-The-future-of-productivity-book.pdf>.

¹⁸ http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=9018.

Emellett egy 2015 áprilisában, összesen 28 tagállamban végzett friss felmérés szerint az Európai Unióban a munkaerő legalább 21%-a (50 millió fő) tekinthető szabályozott szakmában dolgozó személynek¹⁹.

- **Hatásvizsgálat**

A „jobb szabályozás” politikájával összhangban a Bizottság szolgálatai elvégeztek egy hatásvizsgálatot, elemezve a különböző szakpolitikai lehetőségeket és azoknak az érdekelt felekre gyakorolt hatását²⁰.

A hatásvizsgálat során megvizsgált különböző lehetőségek a következők voltak:

1. lehetőség – arányossági iránymutatások kibocsátása és mélyreható információcsere a hatóságok között, létrehozva a szabályozott szakmákra vonatkozóan egy uniós szintű arányossági tesztet, amely számos lehetőséget magában foglalhat.

2.a lehetőség – az arányossági ellenőrzések lefolytatására vonatkozó minimumkövetelmények megállapítása az ítélkezési gyakorlat alapján és kiegészítve, egy kötelező jogi aktus (irányelv) révén átláthatóságot előírva a tagállami értékelések tekintetében.

2.b lehetőség – a 2.a lehetőségével azonos megközelítés végrehajtása, de egy ajánlás révén.

3.a lehetőség – a 2.a lehetőség eljárási vonatkozásain túlmenően továbbiak bevonása, úgy mint nyilvános konzultációk és időszakos felülvizsgálatok kötelező érvényű jogi aktus (irányelv) révén.

3.b lehetőség – Ugyanazok az aspektusok, mint a 3.a lehetőség esetén, de a jogi aktus egy ajánlás lenne.

A konzultációra, valamint a hatásvizsgálat tapasztalataira és bizonyítékaira alapozva a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a jelenlegi helyzet javítása érdekében a 3.a lehetőség a legjobb:

1. lehetőség – az iránymutatási megközelítést korábban már tesztelték: elsődlegesen 2013-ban egy közlemény kibocsátása révén, majd egy hálózat és egy iránymutatás támogatta a kétéves kölcsönös értékelési folyamatot, de ez képtelennek bizonyult arra, hogy megfelelően kezelje a feltárt szabályozási problémákat. Ezen túlmenően a Bizottság intenzíven együttműködik a tagállamokkal, ösztönözendő őket, hogy jobban ügyeljenek az arányosság kérdéseire (a tagállamokban tett látogatások, egy konferencia, egységes piaci fórumok és munkaértekezletek révén).

2.a lehetőség – Ez azon problémákat kezelné, amelyekkel a tagállamok a joggyakorlat értelmezése során és az értékelendő kritériumok egyértelműsége kapcsán szembeszegülnek, és így utat nyitna az értékelések minőségének és azok végső eredményének javítása felé.

2.b lehetőség – ennek a lehetőségnek és a 3.b lehetőségnek is ugyanazok a hátrányai, mint az 1. lehetőségnek. Egy „nem kötelező” lehetőség nem foglalkozna azzal a problémával, hogy egyes tagállamok figyelmen kívül hagyják az arányossági teszt elvégzésének gyakorlatát, és

¹⁹ “Measuring Prevalence and Labour Market impacts of Occupational Regulation in the EU” [A szakmák szabályozásának előfordulása és munkaerő-piaci hatásai az EU-ban], M. Koumenta és M. Pagliero (2016). Lásd: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/20362>.

²⁰ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Az e javaslatot kísérő hatásvizsgálat (SWD(2016) 463).

ezáltal előreláthatóan nem akadályozná meg a szükségtelen terhek jövőbeni bevezetését, illetve nem lenne az ilyen felülvizsgálatok révén azonosított problémák felszámolására szolgáló hatékony mechanizmus. Végül ugyanezen korlátozások behatárolnák az információk átláthatóbb megosztásának lehetőségét a polgárokkal és az érdekelt felekkel.

3.a lehetőség – az időszakos felülvizsgálatok biztosítanák, hogy a már nem megfelelő szabályozást hatályon kívül helyezzék, míg a konzultáció beépítése támogatná az összes érdekelt fél jobb bevonását, ideértve a fogyasztói szervezetek és az állampolgárokat is, biztosítandó, hogy az érdekeiket szintén figyelembe veszik.

3.b lehetőség – csakúgy, mint a 2.b lehetőség esetében, a választást kínáló megközelítés nem tudja biztosítani ezeknek a lépéseknek a megtételét.

Figyelemmel a tapasztalatokra és az e javaslat előkészítése során végzett felmérésekre, levonható az a következtetés, hogy egy mérlegelési jogkört biztosító lehetőség (egy ajánlás) nem kötelez a szükséges elemzések elvégzésére, különösen a legnehezebb esetekben. A rendszeresen felülvizsgálatok lefolytatásának, valamint az érdekelt felek tájékoztatásának általános kötelezettségét, továbbá a minimális objektivitás és a pártatlanság biztosításának kötelezettségét csak akkor lehet kezelni, ha ezeket jogi úton hajtják végre, márpedig ezt csak egy irányelv garantálja.

2016. október 9-én a Szabályozói Ellenőrzési Testület e kezdeményezésre vonatkozóan pozitív véleményt adott ki. A testület legfontosabb ajánlásai azok voltak, hogy a javaslatnak mélyrehatóbban ki kellene térnie a más kezdeményezésekkel való összehangra, alaposabb ismertetésre szorulna a probléma léptéke és annak oka, hogy a jelenlegi rendszerek miért nem képesek annak megoldására, részletesebben ki kellene dolgozni, hogy a javaslat rendelkezései miként fognak működni, továbbá mélyrehatóbban ismertetni kellene az érdekelt felek véleményét, valamint a kkv-kra, a fogyasztókra és a nemzeti hatóságokra gyakorolt hatásokat. Ezeket kellően figyelembe vették.

A vélemény megtalálható a következő internetes címen:

http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm#grow.

A különböző szakpolitikai lehetőségeket és azoknak az érintett felekre gyakorolt hatását részletesen elemezték a hatásvizsgálatban, amely elérhető a következő internetes címen:

http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8827.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A 2014–2016 közötti időszakban a tagállamok által – a Bizottsággal együttműködésben – elvégzett kölcsönös értékelés a nemzeti szabályozó intézkedések egyenletlen ellenőrzését és az arányossági értékelések esetében alkalmazandó kritériumok egyértelműségének hiányát tárta fel. A következtetés az, hogy a nemzeti szinten, a Bíróság ítélkezési gyakorlata és a nemzeti megközelítések alapján elvégzett arányossági értékelések a jelenlegi formájukban nem érik el az egységes piac megvalósításához általa potenciálisan hozzáadható értéket.

- **Alapjogok**

A javaslat támogatja az Európai Unió Alapjogi Chartája keretében biztosított jogokat, nevezetesen a foglalkozás megválasztásának szabadságát és a vállalkozás szabadságát.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek az EU költségvetését érintő vonzatai.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Bizottság rendszeresen jelentést tenne a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek az arányossági teszt nemzeti szintű végrehajtásáról és teljesítményéről. A tervek szerint ezt az értékelést a szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelv értékelésével egy időben kellene elvégezni.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

E javaslat nem írja elő, hogy a nemzeti jogba történő átültetéskor további magyarázó dokumentumokat csatoljanak, mivel a meglévő joggyakorlaton és a jobb szabályozás alapvető elvein alapszik. Mindazonáltal szükség esetén a Bizottság további iránymutatást adhat.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az 1. és 2. cikk foglalkozik az irányelv tárgyával és hatályával, vagyis a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó új törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések bevezetése, illetve a meglévő rendelkezések módosítása előtt elvégzendő arányossági értékelésekre vonatkozó jogi keret kialakításával. Az egyes konkrét szakmák szabályozására vonatkozó, más uniós jogi aktusok által bevezetett arányossági tesztekre ezen irányelv nem alkalmazandó.

A 3. cikk tartalmazza a javaslatban használt fogalmak meghatározását, amelyek nagymértékben egységesek a 2005/36/EK irányelv fogalommeghatározásaival. Emellett a szakmák szabályozásának két fő típusára – nevezetesen a „fenntartott tevékenységekre” és a „védett szakmai címre” – vonatkozóan tartalmaz fogalommeghatározásokat.

A 4. cikk meghatározza annak kötelezettségét, hogy a tagállamok elvégezzenek minőségi és – lehetőség szerint – mennyiségi bizonyítékokkal alátámasztott, előzetes arányossági értékeléseket.

Az 5. cikk az EUMSZ, illetve a Bíróság által ekként elismertek alapján felsorolja a közérdekű célokra alapuló indokokat. Az állandó ítélkezési gyakorlat alapján, a tisztán gazdasági jellegű indokok, amelyeknek alapvetően protekcionista célja vagy hatása van, illetve a tisztán adminisztratív okok nem minősülhetnek elsőrendű fontosságú közérdekű okoknak.

A 6. cikk (1) bekezdése meghatározza annak általános kötelezettségét, hogy a tagállamok mielőtt a szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó új rendelkezéseket vezetnének be, illetve a meglévő rendelkezéseket módosítanák, értékeljék, hogy ezek a rendelkezések szükségesek és alkalmasak-e az elérni kívánt cél megvalósításának biztosítására, és nem lépnek-e túl az adott cél eléréséhez szükséges mértéken. A 6. cikk (2) szintén meghatározza a fő szempontokat, amelyeket az illetékes hatóságoknak figyelembe kell vennie, mint például a kockázatok jellegét, egy szakmának fenntartott tevékenységek körét, a képesítés és a tevékenységek közötti kapcsolatot, az intézkedés gazdasági hatását stb. A 6. cikk (3) bekezdése meghatározza a kitűzött cél elérése érdekében kevésbé korlátozó eszközök – mint például a védett szakmai cím – alkalmazását, anélkül, hogy egyes tevékenységeket egy konkrét szakmának tartanák fenn. A 6. cikk (4) bekezdése áttekintést ad azon elemekről,

amelyeket figyelembe kell venni a szakmákhoz való hozzáférést, illetve azok gyakorlását korlátozó összes meglévő intézkedés halmozott hatásának vizsgálata során.

A 7. cikk meghatározza annak kötelezettségét, hogy minden érdekelt felet tájékoztatni kell, mielőtt új intézkedéseket vezetnének be, és lehetőséget kell biztosítani számukra, hogy kifejtsék a véleményüket.

A 8. cikk rendelkezik a különböző tagállamok illetékes hatóságai közötti információcseréről, amely lehetővé teszi egy olyan tagállam számára, amelynek szándékában áll megreformálni egy szakmát, hogy összegyűjtsön más tagállamok tapasztalataival kapcsolatos információkat.

A 9. cikk rendelkezik az arányossági értékelések átláthatóságáról.

A 10. cikk előírja az irányelv időszakos felülvizsgálatát.

A 11. cikk az irányelv nemzeti jogba való átültetésére vonatkozó intézkedéseket tárgyalja.

A 12. cikk meghatározza az irányelv hatálybalépésére vonatkozó intézkedéseket.

A 13. cikk meghatározza az irányelv címzettjeit.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**a szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztéről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 46. cikkére, 53. cikke (1) bekezdésére és 62. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²¹,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A foglalkozás megválasztásának szabadsága alapvető jog. Az Európai Unió Alapjogi Chartája garantálja a foglalkozás megválasztásának szabadságát, valamint a vállalkozás szabadságát. A munkavállalók szabad mozgása, a letelepedés szabadsága, valamint a szolgáltatásnyújtás szabadsága a belső piacra vonatkozóan a Szerződésben lefektetett alapvető elvek. A szabályozott szakmákhoz való hozzáférést szabályozó nemzeti szabályok ezért nem gördíthetnek indokolatlan és aránytalan akadályt ezen alapvető jogok gyakorlása elé.
- (2) A szabályozott szakmákhoz való hozzáférésre vagy azok gyakorlására vonatkozó követelményeket harmonizáló, uniós jogszabályokban megállapított sajátos rendelkezések hiányában a tagállamok előjoga eldönteni, hogy – a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének és az arányosság elvének keretein belül – kívánna-e egy adott szakmát szabályozni, és ha igen, milyen módon.
- (3) Az arányosság elve az uniós jog általános elveinek egyike. Az ítélkezési gyakorlatból²³ következik, hogy a Szerződés által garantált alapvető szabadságok gyakorlását akadályozó vagy kevésbé vonzóvá tévő nemzeti intézkedéseknek négy feltételt kell teljesítenie: megkülönböztetéstől mentesen kell alkalmazni őket; közérdekű célokkal kell indokolni őket; az intézkedéseknek alkalmasnak kell lenniük az elérni kívánt cél megvalósítására; és nem mehetnek túl a cél eléréséhez szükséges mértéken.

²¹ HL C , , o.²² HL C , , o.²³ C-55/94 sz. Reinhard Gebhard kontra Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano-ügy, 1995, ECR I, 4165. o.

- (4) A 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁴ arra kötelezte a tagállamokat, hogy értékeljék a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést, illetve azok gyakorlását korlátozó követelményeik arányosságát, és tájékoztassák a Bizottságot ezen értékelések eredményeiről, elindítva az úgynevezett kölcsönös értékelési folyamatot. Ez a folyamat azt jelentette, hogy a tagállamoknak el kellett végeznie a területükön szabályozott valamennyi szakmára vonatkozó minden jogszabály átvilágítását.
- (5) A kölcsönös értékelési folyamat eredményei az illetékes nemzeti hatóságok által a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést, illetve azok gyakorlását korlátozó követelmények értékelése során alkalmazandó kritériumok tekintetében az egyértelműség hiányát tárták fel, valamint az ilyen intézkedések egyenetlen ellenőrzését a szabályozás minden szintjén. A belső piac felaprózódásának elkerülése, valamint egyes munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységek gyakorlásának megkezdése, illetve gyakorlása előtt álló akadályok felszámolása érdekében ezért szükség van arra, hogy uniós szinten létrehozzunk egy aránytalan intézkedések elfogadását megakadályozó közös megközelítést.
- (6) A 2015. október 28-i "Upgrading the Single market: more opportunities for people and businesses" [Az egységes piac továbbfejlesztése: több lehetőség az emberek és a vállalkozások számára]²⁵ című közleményében a Bizottság megállapította egy analitikai arányossági keret elfogadásának szükségességét, amelyet a tagállamok akkor használhatnak, amikor a szakmák meglévő szabályozását felülvizsgálják, illetve amikor új szabályozást javasolnak.
- (7) Ezen irányelv a 2005/36/EK irányelv hatálya alá tartozó szabályozott szakmák körébe tartozó tevékenységekre vonatkozik. Ez az irányelv a 2005/36/EK irányelvet kiegészítve, és egy adott szabályozott szakmához való hozzáférésre, illetve annak gyakorlására vonatkozóan egy külön uniós jogi aktusban megállapított egyéb rendelkezések sérelme nélkül alkalmazandó.
- (8) A tagállamoknak egy olyan közös keretszabályozásra kell tudniuk támaszkodni amely világosan meghatározott jogi koncepciókon alapul egy szakma Unió-szerte különböző módokon való szabályozására vonatkozóan. Egy szakma szabályozásának számos módja van, például, hogy egy adott tevékenység gyakorlásának megkezdését, illetve gyakorlását egy bizonyos szakképesítés birtokosai számára tartják fenn. A nemzeti rendelkezések egy szakma gyakorlásának valamelyik módját is szabályozhatják, meghatározva a szakmai címek használatának a feltételeit.
- (9) Az indoklás és az arányosság bizonyításának terhe a tagállamokat terheli. A tagállamnak a szabályozás indoklásában felsorolt okokhoz az elfogadott intézkedés megfelelőségét és arányosságát alátámasztó elemzést, valamint az érveit alátámasztó konkrét bizonyítékokat kell mellékelnie.
- (10) Helyénvaló rendszeresen és az érintett előírásnak megfelelő gyakorisággal figyelemmel kíséreni a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést, illetve azok gyakorlását korlátozó rendelkezések arányosságát. A szabályozott szakmák területén meglévő, korlátozó jellegű nemzeti jogszabályok arányossága felülvizsgálatának nemcsak az adott jogszabályoknak az elfogadásuk idején meghatározott célján kell alapulnia, hanem ezeknek a jogszabályoknak a hatásain is, amelyek az elfogadásukat követően értékelendők. A nemzeti jogszabályok arányosságának értékelése azon

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK irányelve a szakmai képesítések elismeréséről (HL L 255., 2005.9.30., 22. o.).

²⁵ COM (2015)550 final.

fejleményeken kell, hogy alapuljon, amelyek bekövetkeztét feltárták a területen a jogszabályok elfogadása óta.

- (11) A tagállamoknak objektív és független módon kell elvégezniük az arányossági értékeléseket, beleértve azt is, ha egy szakmát közvetve szabályoznak azáltal, hogy a jogkört egy bizonyos szakmai szervezetre ruházzák. Noha a helyi hatóságok, szabályozó szervek vagy szakmai szervezetek a helyi körülményekhez való nagyobb közelségük és speciális ismereteik folytán bizonyos esetekben jobb helyzetben vannak ahhoz, hogy be tudják azonosítani a közérdekű célok megvalósításának legjobb módját, különös aggodalomra adnak okot azok az esetek, amikor az említett hatóságok vagy szervek által hozott szakpolitikai döntések a már működő gazdasági szereplőknek kedveznek az új piaci szereplők rovására.
- (12) Amennyiben egyes munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott tevékenységek gyakorlása megkezdésének, illetve gyakorlásának a feltétele – a tagállamok által közvetlenül vagy közvetve előírt – meghatározott szakmai képesítésre vonatkozó egyes rendelkezéseknek való megfelelés, szükséges annak biztosítása, hogy az ilyen rendelkezéseket közérdekű célok indokolják, mint például a Szerződés szerinti ilyen célok, nevezetesen a közrend, a közbiztonság és közegészségügy, illetve olyan elsőrendű fontosságú közérdekű okok, amelyeket a Bíróság az ítélkezési gyakorlatában ilyennek elismert. Fontos annak biztosítása, hogy a szabályozás intenzitásának meghatározása érdekében a közérdekű célokat megfelelően azonosítsák. Például, a közegészség magas szintű védelmének biztosítása érdekében mozgásteret kell biztosítani a tagállamok számára a közegészség terén általuk biztosítani kívánt védelmi szint, illetve azon mód eldöntésére, ahogyan e védelmet meg szeretnék valósítani. Azt is szükséges tisztázni, hogy a Bíróság által elismert elsőrendű fontosságú közérdekű okok többek között a következők: a társadalombiztosítási rendszer pénzügyi egyensúlyának megőrzése; a fogyasztók, a szolgáltatások igénybevevői és a munkavállalók védelme; a megfelelő igazságszolgáltatás védelme; a kereskedelmi ügyletek méltányossága; a csalás elleni küzdelem, valamint az adócsalás és adókikerülés megelőzése; a közúti közlekedés biztonsága; a környezet és a városi környezet védelme; állategészségügy; szellemi tulajdon; a nemzeti történelmi és művészeti örökség megóvása és megőrzése; szociálpolitikai és kultúrpolitikai célok. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a tisztán gazdasági okok, amelyeknek alapvetően protekcionista céljai vannak, valamint a tisztán adminisztratív okok – így például az ellenőrzések végrehajtása vagy statisztikák gyűjtése – nem minősülnek elsőrendű fontosságú közérdekű okoknak.
- (13) Amennyiben egy tagállam szabályozni kíván egy szakmát, illetőleg módosítani a meglévő szabályokat, figyelembe kell venni a kitűzött közérdekű célokhöz kapcsolódó kockázatok – különösen a fogyasztókat, a szakembereket, illetve a harmadik feleket érintő kockázatok – jellegét. Azt is szem előtt kell tartani, hogy a szakmai szolgáltatások terén általában információs aszimmetria áll fenn a fogyasztók és a szakemberek között. A szakembereknek magas szintű szaktudást mutatnak fel, amellyel a fogyasztók esetleg nem rendelkeznek, és a fogyasztók ezért nehezen tudják megítélni a számukra nyújtott szolgáltatások minőségét.
- (14) Az arányosság követelményének való megfelelés érdekében az intézkedésnek alkalmasnak kell lennie a kitűzött cél megvalósítására. Egy intézkedés csak akkor tekinthető alkalmasnak a kitűzött cél megvalósítására, ha az hitelesen tükrözi az afeletti aggodalmat, hogy e célt egy koherens és szisztematikus módon valósítsák meg, például amennyiben az egyes tevékenységekkel kapcsolatos hasonló kockázatokat összehasonlítható módon kezelik, és amennyiben a szóban forgó korlátozások alóli

bármely kivételt a kitűzött céllal összhangban alkalmaznak. Továbbá a nemzeti intézkedés hozzá kell, hogy járuljon a kitűzött cél eléréséhez, és ezért, amennyiben ez nincs hatással az indoklás okára, akkor nem tekinthető megfelelőnek.

- (15) A szakmai képesítéshez kapcsolódó követelményeket úgy kell tekinteni, hogy ezek csak akkor szükségesek, ha a meglévő intézkedések – mint például a fogyasztóvédelmi jogszabályok – nem tekinthetők alkalmasnak, illetve valóban hatékonyak a kitűzött cél elérésére.
- (16) A nemzeti hatóságok által figyelembe veendő elemek közül a következők bírnak a legnagyobb jelentőséggel: egy szakma által felölelt szakmai tevékenységek köre és a szükséges szakmai képesítés közötti kapcsolat; a feladatok bonyolultsága, különösen ami az elvárt képzés és tapasztalat szintjét, jellegét és időtartamát illeti; a szakmai képesítés több úton is megszerezhető-e; egy meghatározott szakmai képesítéssel rendelkező személyek számára fenntartott szakmai tevékenységek köre, és különösen, hogy a csak bizonyos szakembereknek fenntartott tevékenységek megoszthatóak-e más szakemberekkel; az autonómia mértéke egy szabályozott szakma gyakorlása során, és különösen, ha egy szabályozott szakmához kapcsolódó tevékenységeket egy megfelelően képzett szakember ellenőrzése és felelőssége mellett végeznek.
- (17) Amennyiben egy tagállam szabályoz egy szakmát, figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a technológiai fejlődés csökkentheti a fogyasztók és a szakemberek közötti információs aszimmetriát. Tekintettel a gyors technológiai változásokra és a tudományos fejlődésre, a tevékenységek gyakorlásának megkezdésére vonatkozó követelmények aktualizálása különösen fontos lehet számos szakma esetében.
- (18) Az illetékes hatóságoknak megfelelően figyelembe kell vennie az intézkedés gazdasági hatását (beleértve egy költség-haszon elemzést, különös tekintettel a piaci verseny mértékére és a nyújtott szolgáltatások minőségére), valamint a munkához való jogra és a személyek és a szolgáltatások Unión belüli szabad mozgására gyakorolt hatását. Ezen elemzés alapján a tagállamoknak meg kell bizonyosodnia különösen arról, hogy a szabályozott szakmákhoz való hozzáférés, illetve azok gyakorlása Unión belüli korlátozásának mértéke arányos-e a kitűzött célok és a várt előnyök fontosságával.
- (19) A tagállamoknak el kell végeznie a kérdéses nemzeti intézkedés, valamint azon alternatív és kevésbé korlátozó megoldások összehasonlítását, amelyek lehetővé tennék az azonos cél elérését, ugyanakkor kevesebb korlátozást írnának elő. Amennyiben az intézkedéseket a fogyasztóvédelemmel indokolják, és amennyiben az azonosított kockázatok a szakember és a fogyasztó közötti kapcsolatra korlátozódnak, anélkül hogy harmadik felekre hátrányos hatással lennének, a cél elérhető lenne az egyes tevékenységek bizonyos szakembereknek való fenntartásánál kevésbé korlátozó eszközökkel – úgy mint egy adott szakmai cím védelme, vagy egy szakmai nyilvántartásba való felvétel. A fenntartott tevékenységek útján történő szabályozást csak abban az esetben lehetne alkalmazni, ha az intézkedések célja a közérdekű célokat súlyosan veszélyeztető kockázat megelőzése.
- (20) A nemzeti hatóságoknak el kell végeznie a korlátozó intézkedés elfogadása és végrehajtása körülményeinek átfogó értékelését, és megvizsgálnia különösen a konkrét szakmai képesítésen túlmenően számos követelmény megszabásának halmozott hatását. Egyes tevékenységek gyakorlása megkezdésének, illetve gyakorlásának feltétele lehet bizonyos előírásoknak való megfelelés, úgy mint a szakmával összefüggő szervezeti kérdésekkel kapcsolatos szabályok, a kötelező tagság egy szakmai szervezetben, valamint az etikai, felügyeleti és felelősségi előírások. Ezért az

intézkedések halmozott hatásának értékelésekor az illetékes hatóságoknak az egyéb meglévő követelményeket is figyelembe kell vennie, mint például a folyamatos szakmai továbbképzést, a kötelező kamarai tagságot, a regisztrációs vagy engedélyezési rendszereket, a mennyiségi korlátozásokat, a meghatározott jogi formára és részesedésre vonatkozó követelményeket, a területi korlátozásokat, a multidiszciplináris korlátozásokat, az összeférhetetlenségi szabályokat, a biztosítási fedezetre vonatkozó követelményeket, valamint a nyelvismeretre vonatkozó követelményeket, amennyiben ezek az adott szakma gyakorlásához szükségesek. Egy tagállam által bevezetett intézkedés nem tekinthető a kitűzött cél eléréséhez szükségesnek, ha az lényegében megduplázza azokat a követelményeket, amelyek más szabályok vagy eljárások keretében korábban már bevezettek.

- (21) A belső piac megfelelő működéséhez elengedhetetlen annak biztosítása, hogy a tagállamok tájékoztassák a polgárokat, az érdekképviselői szervezeteket és az egyéb releváns érdekelt feleket a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést, illetve azok gyakorlását korlátozó új intézkedések bevezetése előtt, és lehetőséget nyújtsanak számukra álláspontjuk ismertetésére.
- (22) A legjobb gyakorlatok cseréjének megkönnyítése érdekében az egyes tagállamoknak ösztönözniük kell az illetékes hatóságokat arra, hogy a szakmák szabályozásával kapcsolatosan megfelelő és rendszeresen frissített információkat osszanak meg a többi tagállammal.
- (23) Az átláthatóság fokozása és az összehasonlítható kritériumokon alapuló arányossági értékelések népszerűsítése érdekében fontos, hogy a tagállamok által benyújtott információk könnyen hozzáférhetők legyenek a szabályozott szakmák adatbázisában, lehetővé téve valamennyi érdekelt fél számára észrevételek benyújtását.
- (24) Mivel ezen irányelv célját – nevezetesen a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésnek, illetve azok gyakorlásának aránytalan korlátozásainak megszüntetését – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és az intézkedés terjedelme miatt e cél uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az ugyanazon cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban ez az irányelv nem lépi túl az említett célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Tárgy

Ezen irányelv meghatározza a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó új törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések bevezetése, illetve a meglévő rendelkezések módosítása előtt elvégzendő arányossági értékelések lefolytatására vonatkozó közös jogi keretet, azzal a céllal, hogy biztosítsa a belső piac megfelelő működését.

2. cikk

Hatály

- (1) Ezt az irányelvet a 2005/36/EK irányelv hatálya tartozó valamely szabályozott szakmához való hozzáférést, annak gyakorlását, illetve gyakorlásának valamelyik módját korlátozó, a tagállamok jogrendszere szerinti követelményekre kell alkalmazni, ideértve a szakmai címek használatát és az ilyen címen engedélyezett szakmai tevékenységeket is.
- (2) Amennyiben egy adott szakma szabályozása tekintetében egy külön uniós jogi aktus különleges szabályokat ír elő, ezen irányelv megfelelő rendelkezései nem alkalmazandók.

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában a 2005/36/EK irányelv fogalommeghatározásait kell alkalmazni.

Emellett az alábbi fogalommeghatározások alkalmazandók:

- a) „védett szakmai cím”: egy szakma szabályozásának olyan formája, ahol a címnek egy szakmai tevékenység vagy szakmai tevékenységek csoportja során való használatának feltétele – törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések alapján, közvetlenül vagy közvetve – egy konkrét szakmai képesítés megléte az adott területen, és amennyiben az adott cím nem megfelelő használatát szankciókkal vagy egyéb intézkedésekkel sújtják.
- b) „fenntartott tevékenységek”: egy szakma szabályozásának olyan formája, ahol egy szakmai tevékenység vagy szakmai tevékenységekhez való hozzáférés – törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések alapján, közvetlenül vagy közvetve – egy szabályozott szakma tagjai számára van fenntartva, beleértve, amennyiben a tevékenység, megosztott más szabályozott szakmákkal.

4. cikk

Új intézkedések előzetes értékelése

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó új törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések bevezetését, illetőleg a meglévő rendelkezések módosítását megelőzően az érintett illetékes hatóságok elvégzik ezek arányosságának vizsgálatát, összhangban az ezen irányelvben meghatározott szabályokkal.
- (2) Az (1) bekezdésben említett bármely rendelkezéshez csatolni kell egy részletes nyilatkozatot, amely lehetővé teszi az arányosság elvével való összhang megítélését.
- (3) Minőségi és – lehetőség szerint – mennyiségi bizonyítékkal kell alátámasztani azokat az okokat, amelyek miatt úgy vélik, hogy egy rendelkezés indokolt, szükséges és arányos.
- (4) A tagállamok rendszeresen, a szóban forgó rendelkezésnek megfelelő gyakorisággal figyelemmel kísérik a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést vagy azok

gyakorlását korlátozó törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések arányosságát, kellő tekintettel az érintett intézkedés elfogadása óta bekövetkezett bármely fejleményre.

- (5) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az (1) bekezdésben említett arányossági értékelést objektív és független módon végezzék el, beleértve a független ellenőrző szervek bevonását is.

5. cikk

Közérdekű célokra alapuló indokolás

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó azon törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket, amelyeket be kívánnak vezetni, illetőleg a hatályos rendelkezések tervezett módosításait közérdekű célok igazolják.
- (2) Az illetékes hatóságok különösen megvizsgálják, hogy az adott rendelkezések objektív módon igazolhatóak-e a közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okok, illetve elsőrendű fontosságú közérdekű okok alapján, mint például a társadalombiztonsági rendszer pénzügyi egyensúlyának megőrzése; a fogyasztók, a szolgáltatások igénybevevői és a munkavállalók védelme; a megfelelő igazságszolgáltatás védelme; a kereskedelmi ügyletek méltányossága; a csalás elleni küzdelem, valamint az adócsalás és az adókikerülés megelőzése; a közúti közlekedésbiztonság; a környezet és a városi környezet védelme; az állategészségügy; a szellemi tulajdon; és a nemzeti történelmi és művészeti örökség megőrzése; szociálpolitikai és kultúrpolitikai célok.
- (3) A tisztán gazdasági jellegű indokok, amelyeknek lényegében protekcionista célja vagy hatása van, illetve a tisztán adminisztratív okok nem minősülhetnek olyan elsőrendű fontosságú közérdekű okoknak, melyek indokolnák a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésnek, illetve azok gyakorlásának korlátozását.

6. cikk

Arányosság

- (1) A tagállamok, mielőtt a szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó új törvényi, szabályozási vagy közigazgatási rendelkezéseket vezetnének be, illetve a meglévő rendelkezéseket módosítanák, kötelesek értékelni, hogy ezek a rendelkezések szükségesek és alkalmasak-e az elérni kívánt cél megvalósításának biztosítására, és nem mennek-e túl az adott cél eléréséhez szükséges mértéken.
- (2) A rendelkezések szükségességének és arányosságának értékelésekor az érintett illetékes hatóságok különösen a következőket vizsgálják:
- a) a kitűzött közérdekű célokhoz kapcsolódó kockázatok jellege, különösen a fogyasztókat, a szakembereket, illetve a harmadik feleket érintő kockázatok;
 - b) a rendelkezés alkalmassága, nevezetesen annak a kitűzött cél megvalósítására való megfelelősége, és hogy az valóban koherensen és szisztematikus módon tükrözi-e a célt, és így hasonló módon kezeli-e az azonosított kockázatokat, mint az összehasonlítható tevékenységek esetén;

- c) a rendelkezés szükségessége, és különösen, hogy a meglévő egyedi vagy általános jellegű szabályok – úgy mint a termékbiztonsági vagy a fogyasztóvédelmi jogszabályok – nem elegendőek-e a kitűzött cél megvédelmezésére;
 - d) egy szakma által felölelt vagy annak fenntartott tevékenységek köre és a szükséges szakmai képesítés közötti kapcsolat;
 - e) a feladatok komplexitása és a sajátos szakmai képesítés megléte közötti kapcsolat, különösen ami az elvárt képzés vagy tapasztalat szintjét, jellegét és időtartamát illeti, valamint a szakmai képesítés megszerzésének különböző lehetséges módjait;
 - f) egy meghatározott szakmai képesítéssel rendelkező személyek számára fenntartott szakmai tevékenységek köre, nevezetesen, hogy a csak bizonyos szakembereknek fenntartott tevékenységek megoszthatóak-e vagy sem más szakemberekkel, és miért;
 - g) az autonómia mértéke egy szabályozott szakma gyakorlása során, valamint a szervezeti és felügyeleti szabályok hatása a kitűzött cél megvalósítására, különösen ha egy szabályozott szakmához kapcsolódó tevékenységeket egy megfelelően képzett szakember ellenőrzése és felelőssége mellett végeznek;
 - h) a tudományos és technológiai fejlődés, amely csökkentheti a szakemberek és a fogyasztók közötti információs aszimmetriát;
 - i) az intézkedés gazdasági hatása, különös tekintettel a piaci verseny mértékére és a nyújtott szolgáltatások minőségére, valamint a személyek és a szolgáltatások Unión belüli szabad mozgására;
 - j) kevésbé korlátozó eszközök használatának lehetősége a közérdekű cél elérése érdekében;
 - k) mind az adott szakmához való hozzáférésre, mind annak gyakorlására vonatkozó korlátozások halmozott hatása, és különösen, hogy az egyes követelmények hogyan járulnak hozzá, és szükségesek-e ugyanazon közérdekű cél eléréséhez.
- (3) A 2. bekezdés j) pontja alkalmazásában, amennyiben az intézkedéseket a fogyasztóvédelemmel indokolják, és amennyiben az azonosított kockázatok a szakember és a fogyasztó közötti kapcsolatra korlátozódnak, anélkül hogy harmadik felekre hátrányos hatással lennének, az érintett illetékes hatóságok különösen azt értékelik, hogy a cél elérhető-e védett szakmai cím segítségével, a tevékenységek fenntartása nélkül.
- (4) A 2. bekezdés k) pontja alkalmazásában, az érintett illetékes hatóságok különösen az alábbi követelmények bármelyike előírásának halmozott hatását értékelik:
- a) fenntartott tevékenységek, amelyek a védett szakmai címmel egyidejűleg léteznek;
 - b) folyamatos szakmai továbbképzési követelmények;
 - c) a szakmával összefüggő szervezeti kérdésekre, a szakmai etikára és a felügyeletre vonatkozó szabályok;

- d) kötelező kamarai tagság, illetve regisztrációs vagy engedélyezési rendszerek, különösen akkor, ha ezek a követelmények egy adott szakmai képesítés birtoklását is jelentik;
- e) mennyiségi korlátozások, különösen a tevékenységek végzésére feljogosító engedélyek számát korlátozó, vagy az egy konkrét szakmai képesítéssel rendelkező alkalmazottak, vezetők, illetve képviselők minimális vagy maximális számát rögzítő követelmények;
- f) meghatározott jogi formára vonatkozó követelmények, vagy egy vállalatban való részesedésre, illetve annak vezetésére vonatkozó követelmények, amennyiben ezek a követelmények közvetlenül kapcsolódnak a szabályozott szakma gyakorlásához;
- g) területi korlátozások, különösen, amennyiben a szakmát egy tagállam területének egyes részeiben eltérő módon szabályozzák;
- h) a szabályozott szakma közösen vagy partnerségben való gyakorlását korlátozó követelmények, valamint összeférhetetlenségi szabályok;
- i) a biztosítási fedezetre, vagy a szakmai felelősséggel kapcsolatos egyéb egyéni vagy kollektív védelem formájára vonatkozó követelmények;
- j) a nyelvismeretre vonatkozó követelmények, amennyiben ez a szakma gyakorlásához szükséges.

7. cikk

Az érdekelt felek tájékoztatása és bevonása

A tagállamok kötelesek a megfelelő eszközök révén tájékoztatni a polgárokat, a szolgáltatások igénybevevőit, az érdekképviselői szervezeteket, valamint a szakma képviselőitől eltérő érdekelt feleket a szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó új törvényi, szabályozási vagy közigazgatási rendelkezések bevezetését, illetve a meglévő rendelkezések módosítását megelőzően, és lehetőséget nyújtani számukra álláspontjuk ismertetésére.

8. cikk

Az illetékes hatóságok közötti információcsere

- (1) Ezen irányelv hatékony alkalmazása érdekében, a szakmákhoz való hozzáférést vagy azok gyakorlását korlátozó új törvényi, szabályozási vagy közigazgatási rendelkezések bevezetését, illetve a meglévő rendelkezések módosítását megelőzően a tagállamok ösztönzik a más tagállamok illetékes hatóságaival történő rendszeres vagy – adott esetben – eseti alapon történő információcserét az ezen irányelv által szabályozott kérdésekben, mint például azon konkrét mód kapcsán, ahogyan egy szakmát szabályoznak, illetve a szabályozás hasonló ágazatokban azonosított hatásai kapcsán.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az információ továbbításáért és fogadásáért felelős illetékes hatóságokról.

9. cikk

Átláthatóság

- (1) Az érintett illetékes hatóságoknak rögzíteniük kell a szabályozott szakmák 2005/36/EK irányelv 59. cikkének (1) bekezdésében említett adatbázisában azon indokokat, amelyek alapján feltételezik, hogy – az ezen irányelvnek megfelelően értékelt – rendelkezések indokoltak, szükségesek és arányosak, és amelyekről a 2005/36/EK irányelv 59. cikkének (5) és (6) bekezdése szerint tájékoztatják a Bizottságot, és ezt követően a Bizottság azokat nyilvánosan hozzáférhetővé teszi..
- (2) A tagállamok és más érdekelt felek észrevételeket nyújthatnak be a Bizottsághoz vagy azon tagállamhoz, amely a rendelkezéseket bejelentette.

10. cikk

Felülvizsgálat

- (1) 2024. január 18. előtt, majd ezt követően ötévente a Bizottság jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé ezen irányelv végrehajtására és teljesítményére vonatkozóan, beleértve – többek között – annak hatályát és hatékonyságát is.
- (2) Adott esetben az (1) bekezdésben említett jelentéshez mellékelni kell a vonatkozó javaslatokat.

11. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb -ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.
- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

12. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő [huszadik] napon lép hatályba.

13. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*